

DOMOLJUB

Glasiilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Dr. Korošec o sedanjem položaju.

V nedeljo 8. t. m. se je vršila v Celju seja vodstva SLS, ki naj sklepa o sedanjem položaju v narodni skupščini in o nadaljnjem delu naših poslancev v Bilgradu.

Najprvo je podal načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec obširno poročilo, najprej o razmerju naše države do Bolgarije, Mažarske in Italije, nato o boju naših poslancev za avtonomijo Slovenije. V tem oziru je izvajal sledeče:

NAŠE STALIŠČE.

Naše stališče je: Slovenci smo zase narod in kot tak imamo pravico, da o svoji usodi sami odločujemo. Mi smo se že opredelili in dejali, da hočemo ostati v mejah sedanje naše države, da pa hočemo imeti v njej svojo avtonomijo, ki se bistveno ne razločuje od federacije. To je slovenski narod jasno izpovedal pri volitvah v ustavodajno skupščino in pri zadnjih volitvah v narodno skupščino, ko je izvajal zmago pod geslom: avtonomija Slovenije. Nihče, ne Srbi, ne Hrvati, s katerimi slednjimi nas veže prijateljstvo v skupni borbi, nima pravice odrekati nam naše pravo, da smo narod. Kljub temu pa nam je odreka srbski narod in nam noče dati, za kar smo se opredelili, avtonomije ali federacije. To moramo označiti kot nasilje! Zanašajo se, da bo prišel čas, ko bo začel slovenski narod drugače misliti, toda noben narod se ni razvijal nazaj od svobodnega mišljenja k suženjskemu. Zato se naš narod tudi ne bo odrekel svoje državnopravne ideje in je nemogoče s surovo silo prisiliti nas, da bi drugače mislili. Ni toliko pušk, ne toliko vislic, ne toliko ječ, da bi ž njimi mogli udušiti željo slovenskega naroda po svobodi, kakor si jo je sam zamislil v tej državi.

Kako hočemo doseči svoj cilj.

Mi zaupamo na silo svoje ideje, na poštenost svojega naroda, na zvestobo svojih sedanjih zaveznikov in končno tudi svojih sedanjih nasprotnikov. Mi zunanjih zvez nimamo, in če bi jih imeli, bi se nanje ne zanašali, ker vemo, da

bi se tuje države ne umešavale dejansko v našo notranjo politiko radi nas samih razen v skrajni sili, pa tudi tedaj le v toliko, kolikor je v mednarodni politiki to običajno.

Po volitvah.

Naša parlamentarna delegacija je pri zadnjih volitvah dobila mandat, da se borimo za avtonomijo. Naša delegacija je zastopnica vsega slovenskega naroda in zato mora dobro premisliti, kako da naj vodi borbo. Dvojna pot je bila tu mogoča: Da gremo mimo Zagreba v Belgrad in se tam borimo, ali pa vodimo borbo skupno z Zagrebom. Že prej, ko nismo zastopali vsega naroda, nismo šli mimo Zagreba, ampak smo sodelovali s tistim delom hrvatskega naroda, ki je bil na celi črti z nami kakor mi ž njim, s Hrvatsko pučko stranko. Sedaj, ko ta stranka pri volitvah ni uspela, sodelujemo s HRSS, ki zastopa hrvatski narod, čeprav naš program v marsičem ne soglaša popolnoma ž njenim, tako n. pr. z njenim kulturnim, socialnim in gospodarskim programom, ker smo mi modernejši, naprednejši. Mislili smo, da bi bilo taktično slabo, ako bi sedaj šli mimo Zagreba, in kakor z Zagrebom smo šli v roko v roki tudi z Bunjevci in bosanskimi muslimani. V prijateljskih stikih smo s črnogorskim avtonomistoma v narodni skupščini.

Zagrebski protokol.

Šli smo v Zagreb in zbrali okoli sebe vse sorodne stranke in sklenili, da hočemo z Belgradom govoriti v svrhu sporazuma. Zato smo sklenili, da stopimo z najmočnejšo srbsko stranko, z radikali, v stik, da bi poizkusili, če je ž njimi mogoče dogovorno urediti državo. Razpoloženje za to smo hoteli napraviti z zagrebškim protokolom. Dalje od njega do danes nismo prišli. Kljub temu se nam je zdelo potrebno, da ne prekinemo vseh vezi z radikali v svrhu sporazuma. Videli smo, da radikali in srbska javnost sploh še ni zrela in pripravljena za sporazum. Zato smo dejali: Govorimo ž njimi o tem in pripravljajmo v srbski javnosti pot tej ideji; ne, ker morda ne bi imeli korajže, prekiniti vse stike z Belgradom, ampak ker mislimo, da imamo dolžnost pripravljati par-

lament, časopisje in javnost na sporazum za federativno ureditev države.

V narodni skupščini.

Zato tudi po zagrebškem predporazumu nismo ničesar ukrenili, s čimer bi se nam bilo moglo opravičeno očitati, da smo onemogočili sporazum, pa tudi nismo ničesar storili, s čimer bi prevzeli najmanjšo odgovornost za najmanjši čin radikalne vlade. Demokratska stranka je vse storila, da bi prišla v vlado. Nazadnje bi lahko tudi to prenesli in bomo, ako bi prišlo še kdaj do tega. Ker pa smo za sporazum, Pribevičeva skupina v demokratski stranki pa njegova najhujša nasprotnica, zato smo delali na to, da kljub visoki protekciji do radikalno-demokratske koalicije ni prišlo. Kljub temu pa radikalov nismo podpirali in smo sodelovali ž njimi le pri potrditvi mandata, da smo obvarovali svoje mandate, ki so jih demokratje v svoji nespametni politiki nameravali uničiti. Kakor hitro pa se je začel parlament organizirati, nismo radikalov v nobenem slučaju podpirali, ampak smo postavili za predsedstvo skupščine svoj. kandidate. Ko so se pa začeli skupščini predlagati zakonski predlogi, nam je bila dana priložnost, da smo pokazali svoje ostro opozicionalno stališče in nobena opozicija v narodni skupščini ni bila tako odločna, neizprosna in dosledna kakor naša. Demokratska opozicija je pri uradniškem vprašanju šla z radikali, pri vojaškem zakonu pa je šla še dalje kakor vladna stranka sama. Pri dvaneštinah je bila demokratska opozicija zelo medla in ni ga v parlamentu, ki bi mogel reči, da mi nismo bili najodločnejša opozicija v parlamentu. To povdarjam, ker se dobe nasprotni agitatorji, ki vedoma tozadevno širijo laži med ljudstvom. (Medklici: Samostojni širijo laži, da smo mi zvišali davke.) V boju proti davčnemu zakonu smo poslali v odbor svoje najboljše člane, ki so storili vse, kar je bilo v njihovi moči. Ravno pri obravnavi zakona o novih davkih je poslanec SKS g. Pucelj sedel doma in ni udeležil ne debate ne glasovanja. Če se je bila katera stranka v tem vprašanju pasivno zadržala, je bila to SKS.

Glasovali pa smo za nujnost naknadnih kreditov, ker smo hoteli pomagati uradni-

kom, da dobijo doklade, in naši univerzi in potrebne vsote za naše ceste. Bili smo zato, da se vojaški zakon nujno spremeni, proti vladnemu načrtu vojaškega zakona pa smo zavzeli tako stališče, da ga ni ne socialista ne komunista, ki bi nam mogel očitati, da nismo bili dovolj odločni in ostri proti militarizmu. Niti najmanjše napake klub v svoji taktiki ni storil. Imamo klub, ki ga drugi občudujejo in rečem Vam, da se Vam ni treba sramovati Jugoslovanskega kluba, kakršnen je bil dozdaj. (Viharne ovacije navzočim poslancem.) Če se ozremo na parlamentarno delo Jugoslovanskega kluba v tem zasedanju, moramo reči, da je bil klub za vlado izpraševalec njene vesti, glasnik sporazuma, tirjavec avtonomije in neizprosni sodnik centralizma v forumu, odkoder je šel odmev po celi državi. Spoznavanje in razumevanje naših zahtev smo s tem širili v srbskih parlamentarnih in izvenparlamentarnih krogih in je bilo zato mnogo boljše, da so bile vloge federalistične opozicije v tem pogledu deljene. Dosegli smo, da ni prišla na krmilo ona struja, ki je najhujša nasprotnica sporazuma in ima v svojem programu politiko nasilstev. Misel sporazuma se je razširila. Ni umrla niti v demokratskem klubu. G. Davidović je izjavil, da odobrava akcijo sporazuma. Kljub temu da ni prišlo do sporazuma, se je radikalna stranka približala ideji sporazuma mnogo bolj nego v starem parlamentu. V radikalnem klubu so tri struje: Najmanjša, ki ljubimka z demokrati in je nasprotnica sporazuma, dasi javno ne sme s tem nastopiti. Druga skupina, najmočnejša, je teoretično za sporazum, pa v praksi misli, da je sporazum mogoč, če ostane vse pri starem, da bi nas izkoriščala kakor dosedaj in gospodarila po svoji volji nad Slovenci in Hrvati; ta pozna za sporazum samo eno sredstvo: Pojdite v vlado! Pri tej skupini je tudi g. Pašić. Tretja struja pa misli resno na sporazum in ima tudi največjo zaslombo na dvoru. Ves tozadevni preokret v radikalni stranki je bil preko dvora sprožen in zasluga te struje je, da se na Hrvatskem ne postopa, kakor se je mislilo v zadnjem času. Uspeh je bil tudi, da smo ustvarili fronto vseh onih, ki hočejo sporazum. Vsakdo je vedel, da bo treba zbog naše manjšine v parlamentu še mnogo borbe za avtonomijo. Toda njeno misel smo s svojim parlamentarnim nastopom zanesli v srbski narod in vodili borbo zanjo tako, da vsakdo, tudi nasprotnik vidi, da se mora tu nekaj zgoditi in da razmišlja, ali na podlagi vidovdanske ustave ali pa z njeno revizijo.

Kluba radikalov.

Krivdo, da ni sporazuma, nosijo predvsem radikali, ki niso hoteli o predspozum v zagrebškem protokolu nič več slišati. V protokolu je samo to, da se mora vladati čisto objektivno in pravično. In tega nočejo javno priznati! Krivi so, ker zastrupljajo ljudstvo in njegovo dobro voljo za sporazum s tem, da na gospodarsko zapostavljajo, izrabljajo, z davčnim izsesavanjem ubijajo vsako voljo med ljudstvom za sporazum in da hočejo izstradati naše prečanske uradnike. To vse otežuje sporazum, ker radikalizira naše ljudi, kakor tudi po-

stopanje radikalov proti Radiću in preganjanje muslimanov kaže, da radikali nimajo prave volje za sporazum.

V nadaljnjem izvajanju je g. načelnik razmotrival trezno možnost naše nadaljne taktike. Povdarjal je pri tem, da moramo Slovenci svojo slovensko politično neodvisnost čuvati in varovati na vse strani. Ne gremo pod srbsko nadvlado, šli pa tudi ne bomo pod hrvatsko nadvlado. Mi hočemo svojo avtonomijo in sicer za vso združeno, od nikogar okrnjeno Slovenijo (viharno odobravanje). Zato tudi odločno povdarjamo, da ne damo našega Prekmurja, ki bo naša žitnica in ki je in bo ostalo slovensko. (Viharno odobravanje.) Če kdo med nami Slovenci o slovenski politiki misli drugače, potem opravlja posle intriganta, ki spravlja Slovence v Nevarnost, da bi začeli borbo za svojo samostojnost, za svojo neodvisnost ne samo od Srbov, ampak tudi od Hrvatov. Tak Slovenec ni pravi Slovenec, ki hoče, da bi imeli po vojski s Srbi voditi še eno vojsko proti svojim sedanjim zaveznikom, da se ne pohrvatimo. Mi bomo imeli prijatelje Hrvate in Srbe, ko bomo imeli vsak svojo hišo.

Če kdo misli, da naše delo za sporazum ni potrebno in sumiči to naše delo, mu povemo, da edino patriotično mislimo mi, ker nihče ne ve, kaj bi bilo z našo državo, ako pride v Srednji Evropi do večjih nemirov in naša država tedaj ne bi še bila urejena. Če pa bo urejena, bo vsak Slovenec, vsak Hrvat želel, da tudi ostane v tej državi in bo pripravljen zanjo tudi na žrtve, ker bo uverjen, da doprinaša žrtve za koristi svojega doma, za svoje rodbine! (Burno ploskanje in ovacije načelniku stranke.)

KOMUNIKE,

ki je bil po kratki debati soglasno sprejet in se glasi:

Vodstvo SLS je začelo izčrpano poročilo strankinega načelnika dr. Korošca o sedanjem političnem položaju ter po temeljiti debati soglasno izrazilo svoje mišljenje, da se končni sklepi o taktiki Jugoslovanskega kluba donesejo neposredno pred začetkom jesenskega zasedanja narodne skupščine. Med tem naj se drže neprestani stiki z volivci, da se more nadaljna taktika določiti v popolnem skladu z narodno voljo. Vodstvo SLS naroča načelstvu stranke, da izvrši vse priprave (volitve novih zaupnikov), da se more izvršiti v prvih dneh v jeseni zbor zaupnikov SLS.

V debati se je konstatiralo, da preziranje zagrebškega sporazuma, novo obremenjevanje z davki in dokladami na neenaki podlagi, gospodarsko zanemarjanje prečanskih krajev, preganjanje muslimanskega elementa v Bosni, ostri nastop proti hrvatskemu narodnemu zastopstvu in hujskanje belgrajskega časopisja nikakor ne služijo ideji sporazuma, vsledčesar je dosedanja taktika slovenskega narodnega zastopstva zelo otežkočena. Jugoslovanskemu klubu je izreklo vodstvo radi njegovega delovanja za zakonodajno samoupravo Slovenije neomejeno zaupanje in zahvalo.

V. katoliški shod v Ljubljani

(25. do 28. avgusta 1923.)

Prijave za V. katoliški shod so že tako daleč dozorele, da se je sestavil že končno veljavni spored. Dne 1. decembra 1922 je bila prva seja, pri kateri se je sestavil glavni pripravljalni odbor. Glavno vodstvo vseh priprav je prevzelo predsedništvo s centralno pisarno. Pripravljalno delo za resolucije in govore se je razdelilo na 6 odsekov. Ti odseki so imeli mnogoštevilne seje, pri katerih se je razpravljalo o idejah, ki se naj obravnavajo na V. katoliškem shodu. Resolucije so izdelali že vsi odseki. Določili so tudi predmete govorov. Odsek za zunanje priprave je po svojih prvih okrožnicah in razvidnicah ugotovil približno število udeležencev; na tej podlagi se je določil zlasti spored za nedeljske manifestacije. Finančni odsek, ki ima redne tegenske seje, skrbi za veliko tehničnih priprav, ki so potrebne za izvršitev sporeda. Nekaj izrednega se pripravlja za V. katoliški shod z ustanovitvijo »Stadiona«, velikega telovadišča z amfiteatralnim prostorom za gledalce. To delo izvršuje posebna zadruga »Stadion«, ki bo tu zgradila stalno telovadišče z gledališkim prostorom. Do katoliškega shoda bo delo toliko napredovalo, da bo moglo nastopiti 3000 telovadcev.

Dne 30. junija, torej po preteku polletnih priprav, je imel glavni pripravljalni odbor sejo, na kateri se je določil ves spored za V. katoliški shod. Glede časa in lokala za posamezna zborovanja so še mogoče nebitvene spremembe. Na te seje so se določili tudi slavnostni govorniki in glavni poročevalci.

Zunanje priprave so dozorele tako daleč, da so se dale v tisk izkaznice, s katerimi imajo udeleženci pravico do znižanih vozniških cen na železnici ter pristop k vsem prireditvam katoliškega shoda, razen koncertov in gledaliških predstav. Cena za izkaznico znaša 10 Din za tiste, ki hočejo priti samo v Ljubljano, 15 Din za one, ki hočejo iti s posebnim vlakom na Brezje ter 25 Din za častne izkaznice za tiste, ki hočejo obenem nakloniti podporo katoliškemu shodu ter imajo vse tiste pravice kakor lastniki 10 ali 15 dinarskih izkaznic. Obenem so se dale napraviti spominske podobice. V. katoliški shod se bo namreč posvetil Srcu Jezusovemu. V ta namen se je vzela Groharjeva slika presv. Srca Jezusovega, ki jo je napravil naš domači umetnik za presv. knezoškofa dr. Jegliča leta 1900. ob posvetitvi celega sveta presv. Srcu Jezusovemu. V zvezi s podobico bo natisnjena izvirna posvetilna molitev, pesem »Posvetitev domovine« in katoliška himna »Povsed Boga«. Podobica z besedilom bo stala 1 Din in bo najlepši spomin vsem udeležencem ter obenem pripomoček, da bodo mogli moliti posvetitev in peti te pesmi vsi udeleženci. Tiskovine se bodo začele razpošiljati v prihodnjih 14 dneh. Dobe jih vsi krajevni pripravljalni odbori, oziroma župnijski uradi po številu udeležencev, ki so jih naznanili na prvih izvidnicah. Od mnogo strani te izvidnice že niso vrnjene. V interesu posameznih krajevnih pripravljalnih odborov je, da te

prve izvidnice nemudoma pošljejo odseku za zunanje priprave V. katoliškega shoda v Ljubljani. Direktno ni treba naročiti izkaznic pri pripravljalnem odboru. Dobro je, da se po prejemu naše druge okrožnice m drugo izvidnice udeleženci takoj prijavijo. Kdaj bo potekel rok za priglasitev, oziroma naročanje izkaznic, se še ne da določiti. V slučaju, da bo priglasenih zelo veliko udeležencev, bi se moralo priglaševanje proti koncu ustaviti, ker železnica ne bo zmogla preveč posebnih vlakov. Na rednih vlakih bodo imeli udeleženci pravico do znižanih vozniških cen v vseh razredih. Toliko v pojasnilo na razna nam došla vprašanja. — Pripravljalni odbor za V. katoliški shod v Ljubljani, Dunajska cesta 38, kjer ima pisarna uradni čas za stranke vsak delavnik od 15. do 16. ure.

go izredno visoke. Cene moki se še vedno vzdržujejo na podlagi cene za moko št. 0 750 do 775 Din.

g Trg z jajci. Spekulacijski nakup nekaterih izvoznikov so v Hrvaški dvignili cene. Pri nas v Sloveniji cene niso tako porasle. Sedanje naše cene ne odgovarjajo inozemstvu. Na inozemskih trgih nerazpoloženje in slabe cene, ker je dovoza dovolj. Kot prodajalci jaje na svetovnem trgu se pojavljajo zlasti tudi Poljska, Litavska in Rusija. V Jugoslaviji se je plačeval komad po 1 do 150 Din.

g Cene sena in slami. Novo seno stane na mariborskem trgu 100 kg 350 do 400 K, slama (stara) 280 — do 300 K.

g Trg z jajci. Spekulacijski nakup nekaterih izvoznikov so v Hrvaški dvignili cene. Pri nas v Sloveniji cene niso tako porasle. Sedanje naše cene ne odgovarjajo inozemstvu. Na inozemskih trgih nerazpoloženje in slabe cene, ker je dovoza dovolj. Kot prodajalci jaje na svetovnem trgu se pojavljajo zlasti tudi Poljska, Litavska in Rusija. V Jugoslaviji se je plačeval komad po 1 do 150 Din.

g Cene sena in slami. Novo seno stane na mariborskem trgu 100 kg 350 do 400 K, slama (stara) 280 — do 300 K.

g Cene sena in slami. Novo seno stane na mariborskem trgu 100 kg 350 do 400 K, slama (stara) 280 — do 300 K.

DAVKI.

g Splošno dolžnosti davkoplačevalcev v III. četrtletju 1923. (Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani). — I. hišna najemnina. Za odmero hišne najemnine za leto 1924 v krajih, v katerih se ta davek ne odmerja dvoletno in ki torej niso zavezani hišni najemniki tudi od postopij, ki niso dana v najem, so hišni posestniki dolžni vložiti napovedi o donosu hišne najemnine leta 1923 pri pristojnem davčnem oblastvu do konca avgusta t. l. Izpovedi, ki nastanejo glede višine hišne najemnine izza vložite napovedi do konca leta 1923, se morajo davčnemu oblastvu naznati.

Hišni posestniki, ki ne bi pravilno in določeno prijavili hišne najemnine, izgube razun tega, da jih zadenejo kazenske posledice, pravico, sodno zahtevati večjo najemnino od one, ki so jo prijavili davčnemu oblastvu.

Ako ne predloži hišni posestnik napovedi o najemninah v odprtem roku in ako se tudi na povni poziv ne odzove v treh dneh, se kaznuje v denarju do 100 Din. Ako se pa niti v naslednjih 8 dneh ne odzove pozivu, odpošlje davčno oblastvo na lice mesta uradnega odposlanca, ki sestavi napoved proti povrnitvi efektnih stroškov, odobrenih po stroškovniku.

Hišni posestniki, katerih v najem dana postopja nimajo več nego 7 stanovanjskih prostorov, so upravičeni napovedati hišno najemnino pri županstvu, ki zbira podatke v tabelarnih zapisnikih.

II. Občna pridobnina. Dne 31. julija t. l. poteče rok za vložitev pridobninskih izjav za dveletje 1924 in 1925.

Posebni pozivi za vložitev izjav se ne bodo razpošiljali, ampak se bo vsem, ki izjave ne vložijo v določenem roku, odmerila občna pridobnina na podstavi uradnih podatkov. Izjave se smejo podajati ali pisмено ali ustno na zapisnik.

Obrazci za izjave se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Vse navedbe v izjavah se morajo nanašati na stanje obratnih razmer v času od 1. julija 1922 do 30. julija 1923, ako se pa podjetje ni vršilo leto dni, pa na povprečno stanje med krajšo dobo njegovega obstanka.

III. Posebna pridobnina. Za vložitev napovedi za leto 1923 je potekel zadnji rok dne 1. julija 1923. — Podjetja, ki še nimajo odobrenih računskih zaključkov za preteklo poslovno dobo in torej napovedi še ne morejo predložiti, naj si takoj izposlušajo podaljšanje roka.

IV. Davek na poseljni promet. Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa, so dolžni odpremiti davek za II. četrtletje 1923 do 30. julija 1923 in hkratu predložiti prijavo. Zamudniki se še posebe opozore na svojo dolžnost ali z javnim razglasom ter z zapretilom uradne ocene ter rednostnih glob.

Kdor vložil nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe.

Davkoplačevalci, katerih promet ni v letu 1922 presejal zakonito določene meje 300.000 Din in plačujejo torej davek pavšalno, so zavezani do 31. julija t. l. vložiti prijavo o prometu, opravljenem v letu 1922 ali z uporabo stare tiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu finančne delegacije z dne 22. maja 1922. A I 6/3 (Uradni list z dne 8. junija 1922, št. 59). Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni promet po lastni vrednosti in podatkih.

V. Dospelost Direktnih davkov. Dne 1. avgusta 1923 dospo v plačilo vsi direktni davki za III. četrtletje 1923. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. avgustu 1923 prisilno izterjati in zaračunavati poleg 6% zamudnih obresti še za opomin 4%

Gospodarski obzornik.

Čuvajmo naše gozde!

Izredna lepota naše slovenske domovine so bujno zarasli gozdi, ki se raztezajo po hribovih in dolinah ter nam brez posebnega negovanja prinašajo obilnih koristi. Tu so skriti ogromni zakladi, globoki viri bogastva, iz katerih zajemajo mnogi obilne dohodke — žal, ponekod zelo lahkomišlno, kot da so te zaloge neizčrpne ter bodo trajale na večne čase.

Zalost obide človeka ob pogledu na posekane gozdove, katere je marsikje — priznati moramo — podrla sekira potrebe in pomanjkanja, drugod pa jih uničuje nevednost in pohlep po denarju, češ: cene so danes tako visoke, da se izplača sekati, četudi pade zadnje drevo.

Vemo, da je beda danes mnogokje že zelo velika; slabe letine so izpraznile žitnice, ni malo število kmetov, ki meljejo pri trgovcih, kar pri večjih družinah povzroča ogromne izdatke. Dveletna suša je zatrla živinorejo, vedno rastoča draginja pa danna dan odpira žepe in dohodki malega kmeta izginjajo brez sledu. Človek pa potrebuje kruha, treba mu je obleke in tukaj dvigne sekiro, da si pomaga z lastnim denarjem, ki ga izkupi za les. Zadnje deblo pa pade z gromovitim vprašanjem: kaj bo sedaj?

Morda še nismo doživeli najhujših časov in beda bi znala s pestjo udariti na vrata; lahko bi izbruhnil ogenj, in takrat bomo porabili les. Kam se bomo zatekli v največji sili, če je zadnji hloh že odromal po železnici v tujo deželo, denar pa je že pošel?

Na taka in enaka vprašanja ne moremo dati drugega odgovora kakor: prodajte kaj malega le v resnični potrebi, predvsem pa imejte usmiljenje z mlajšimi drevesi, ki vam bodo z leti prinesla dvojno vrednost. Posebno pazite, kako boste prodajali, poizvedujte po dnevnih cenah ter poiščite zanesljivega človeka, ki vam premeri in cenil les. Tisoče in tisoče so že zavrgli mnogi, ki so prodali gozde, pa niso znali vsaj približno ceniti telesnine (mere) posameznih debel, ali pa so se obrnili na takega, ki jih je brezvestno prevaral.

Motijo se tudi tisti, ki mislijo, da je les dosegel danes najvišjo ceno ter se ga zavoljo denarja izplača prodati. Tako se je mislilo prvo in drugo leto po vojski takrat, ko smo vsak dan pričakovali boljših časov, danes pa smo nezaupni v tem oziru in mnogi tega ne upajo več. — Rekli smo že, da je les bogastvo našega kmeta, zato bi se

moral plačevati z zlatom, ne pa s sedanjim papirjem, ki ima vedno manjšo vrednost. Nekateri ljudje še zmirom niso prepričani, da je v današnjih razmerah boljše blago, kot je denar.

Cene lesu še niso dospele do pravega viška; kljub živahnemu povpraševanju so se zadnji čas celo ustalile, ker je blaga v izobilju, saj je skoraj vsaka večja železnična postaja preobložena z lesom, ki se izvažava v velikih množinah. Ako bi naši kmetje ustavili prodajanje, tedaj bi se povpraševanje po lesu podvojilo, in cene bi se mu znatno dvignile, kajti naše sosednje države, osobito Italija in Francija, imajo boljše valuto, nimajo pa bogatih gozdov, kot jih imajo naši kraji.

Čuvajmo in varujmo gozdove — našo največje premoženje ter ne brskajmo brezobzirno po teh virih naših dohodkov posebno tam, kjer niso preveč globoki ter je nevarno, da se prekmalu posuše. Tako bomo prisilili tudi tuje odjemalce, da bodo dražje plačevali. —I—

Gospodarska obvestila.

CENE.

Vrednost tujega denarja.

Denar	2. jul.		6. jul.		9. jul.	
	K	v	K	v	K	v
ameriški dolarji (eden)	363	—	373	—	377	—
avstrijske krone (sto)	—	51	—	—	—	53
češkoslov. krone (ena)	10	92	11	52	11	68
angleški funti (eden)	—	—	—	—	—	—
francoski franki (eden)	—	—	—	—	21	70
italijanske lire (ena)	15	88	16	12	16	—
bolgarski levi (eden)	—	—	3	54	3	46
carski rublji (sto)	—	—	—	—	—	—
nemške marke (sto)	—	—	—	—	—	24
rumunski lei (eden)	—	—	1	89	1	84
švicarski franki (eden)	—	—	—	—	65	20
poljske marke (sto)	—	—	—	—	—	—
mažarske krone (sto)	—	—	4	40	—	—

Ljubljanski trg. (7. t. m.) Tržni promet je zelo živahen. Pomanjkanje blaga ni opaziti. Uvedba mestne mesnice je izredno ugodno vplivala na mesni trg. Porast cen se je zadržal na celi črti. Na mestni mesnici se prodaja meso dobrih volov po 21 Din kilogram. Mestna občina vodi ta obrat brez dobička. — Cene v dinarjih: goveje meso I. vrste 22 do 28 po kakovosti, II. vrste 19 do 23, teletina 22.50 do 25, svinjsko meso 25 do 33, trebušna slanina 32 do 35, riba in sal 37 do 38 (na debelo 34), ameriška mast 33, domača 40, žunka 45 do 52, koštrun 18, kozličevina 25, jagnje 23 do 25, piščanci 15 do 25. Perutninski trg je slab, ker ni pravega blaga. Divjačina in rib ni. Mleko 3.75 do 4. Čajno maslo 70, navadno maslo 60, jajce 1.25 do 1.50, kruh bel 7.50, črn 6.50. Glede sadja letos ni posebno ugodno. Češenj radi silnaga deževja ni bilo in radi tega so bile tudi cene za domačo bla-

erjanega zmeska. Za plačilo vojnega davka velja-jo posebni roki, ki so razvidni iz plačilnih nalogov.

VI. Razgrnitev predpisnih izkazov. O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v preteklem četrtletju, bodo razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca julija t. l., kolikor niso davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka že bili opozorjeni individualno ali z javnimi razglasi.

ZIVINA.

g Živinski trg. Maribor. Na zadnji svinjski sejm so prignali 213 glav. Cene v dinarjih so bile sledeče: psci 5 do 6 tednov stari 200 do 250, 7 do 9 tednov stari 265 do 500, 8 do 4 mesece 700 do 850, 5 do 7 mesecev 1200 do 1250, 8 do 10 mesecev 1350 do 1450, 1 leto 1625 do 1875. Zive teže 1 kg 23.75 do 25, mrtve teže 25 do 31.25. Cene za mlade prašiče so narasle, dočim so padle cene blagu, ki so v večji meri izvažna. Bilo namreč ni kupeev za izvoz. Radi visokih cen malo sklenjenih kupčij.

RAZNO.

g Kaj se ne more zarubiti? Glasom zakona o dvanajstih, ki je že stopil v veljavo, niso podvrženi izvršbi (eksekuciji): pri poljedelu 1 plug, 1 voz, 2 vola, ali 2 delovna konja, kobila z enoletnim žrebetom, krava z enoletnim telecom, 10 ovac, 5 svinj, 5 koz, motika, sekira, kosa in toliko živeža in krme, kolikor je potrebno do nove žetve zanj, za rodbino in živino, poleg tega na vsako glavo, in naj je oproščena davka ali ne, samo ako je njen glavni poklic poljedelstvo, in naj leta živi v vasi ali v mestu: pet oralov zemlje, računajoč oral na 1600 kvadratnih sežnjev, ne glede na to, kakšna je ta zemlja, skupno z neobraunim njenim plodom; prav tako hiša z gospodarskimi poslopji in prostorom do enega oralu.

g Na koliko se ceni letošnji pridelek sena? — Skupna površina travnikov v naši državi znaša okoli 1 milijon 500 tisoč hektarov. Letošnji pridelek sena se ceni na 26 milijonov metrskih stotov. Na podlagi tega se smatra, da bomo lahko izvozili okrog 10 milijonov metrskih stotov sena.

g Dobra žetev v Bački in Banatu. Iz Beograda poročajo: Po vesteh, ki prihajajo, je v severnih krajih naše države pričela žetev že na veliko. V Banatu in Bački pričeneja po nekaterih krajih že z mlačvijo. Po dosedanjih rezultatih je uspeh izredno ugoden. V Banatu pride na 1 oral 10 do 12 stotov, a še več v Bački. Kakovost žita je boljša nego katerekoli leto po vojni.

g Žetev v Sremu in Vojvodini se je že pričela. Izgledi so dobri, vendar sodijo, da bodo cene žitu padle šele ko bodo novo žito začeli razprodajati.

g Koliko vina imamo še neporabljenega v naši državi? Po uradnih podatkih poljedelskega ministrstva, je v celi državi še neporabljenega okoli 1 milijon 800 tisoč hektolitrov vina. Vsled tega se vinska kriza polajšuje in cene vinu še vedno padajo.

g Vsa letošnja škoda po toči znaša v celi državi 312 milijonov dinarjev.

Tedenske novice.

d Komur je potekla naročnina za Domoljuba, naj jo poravnava za drugo polletje. Stane do konca leta 12 Din.

d Ker so naročili in brali »Kmetijski list in »Domovino«, so slovenski kmetje 1. 1920 volili v ustavodajno skupščino samostojneže in liberalce. Le-ti so glasovali potem z velesrbski centralizem, ki nam je oropal že milijarde premoženja in bo spravil Slovenijo na beraško palico.

Zato zaveden Slovenec, ki ljubi svoj narod, ne bo bral, še manj naročal teh izdajalskih listov.

d Kmetska Zveza za sodni okraj Kranj priredi v nedeljo 15. julija dva javna sho-

da, in sicer zjutraj ob pol 8. uri v Velesovem (pri Godeljmanu na Trati), popoldne ob 3. uri pa v Senčurju, obakrat poroča o dnevnih političnih vprašanjih g. poslanec Brodar. Vabimo k mnogostevilni udeležbi! — Načelnistvo.

d Atentator Raič, ki je streljal na Pašiča, je izjavil, da je streljal zato, ker je Pašič premalo odločen proti Radiću in da morajo tudi demokrati (liberalci) v vlado. Iz tega je jasno, da je napadalec čistokrven liberalce. Veliko so morali liberalci dobiti iz vladnih kas, da se hočejo z revolverji zopet pririti do njih.

d 300 milijonov frankov nam je posodila Francija za nabavo municije in orožja. Za šole, bolnice, poljedelstvo itd. živj krst nič ne posodi.

d Zelo posrečene šale uganja »Kmetijski list«, ki na vsa usta hvali pokojnega ministrskega predsednika Stambolijskega in je ves navdušen za njegovo kmetisko-delavsko samovlado. Isti Kmetijski list pa je ravnotako na vsa usta hvalil in zagovarjal samostojneže, ki so glasovali za najbolj protidelavski in protikmetski centralizem, ki sedaj pije kri slovenskemu in hrvatskemu kmetu.

d Pa je pričapljaj. G. Pucelj namreč za našimi poslanci. Naša poslanca Sušnik in dr. Hohnjec sta posredovala pri ministru radi naše vinske krize. Pucelja je bilo sram svoje lenobe in je čez dolgo časa pričapljaj za njima ter vložil interpelacijo na kmetijskega ministra. V interpelaciji Pucelj prizna, da je bila pogodba, ki jo je on sklenil s Čehoslovaško glede izvoza naših vin, zanič, kar mi sami vemo. Če bi bila za kaj, bi pa danes že ne bilo vinske krize.

d Veliko jezo kuha »Kmetijski list«, ker se naši poslanci s tako odločnostjo in brezobzirnostjo bore proti vladi. Zakaj »Kmetijski list« bi vse grehe sedanje po milosti samostojnega-liberalnega centralizma samosrbske vlade rad naprtil na dr. Korošca, pa mu ne more nikjer blizu. Dr. Korošec namreč ni Pucelj, zato bo Kmetijski list še naprej ostal v zadregi.

d Po balkansko. Pri vojnem plenu v južni Srbiji so nekateri gospodje — ki pa niso slovenski klerikalci — tako plenili za svoje žepa, da so ministri sestavili posebno komisijo, ki bo stvar preiskala in — zatušala. Svoj čas je tak gospod iz južnih krajev tudi v Ljubljani pridno plenil iz vojnega plena. Lojtrco so mu držali slovenski liberalci, ki se na razne plene tudi strokovnjaško razumejo.

d V zakonodajnem odboru narodne skupščine obravnavajo uradniški zakon, ki bo v praksi domalega določal, kakšnega političnega mišljenja mora biti uradnik. Poslanca Sušnik in Kremžar krepko pobijata te nasilne točke.

d Osem držav je odpravilo vidiranje potnih listov. Jugoslavija seveda še dolgo ne bo med njimi, ker vladajo Balkanci.

d Iz neodrešenega ozemlja. — Andrej Fink, dekan na Opčinah, je bil obsojen na dvomesečno ječo, ker so našli pod njegovo streho eno revolversko kroglo in raztolčeno puškino zaklopnico, ki so jo pustili vojaki v hiši. Ves zagovor ni nič pomagal.

d 23 detektivov je zapustilo službo pri ljubljanskem policijskem ravnateljstvu, ker

niso mogli s plačo živeti. Tako samostojno-liberalni centralizem poganja ljudi s trebulhom za kruhom.

d Dr. Ravnihar, starosta vseh Sokolov, je napisal v nekem angleškem listu članek, v katerem hvali centralizem, trdi, da Belgrad Slovencev ne dela krivic in da vlada ni militaristična. Sokol ima pač predsednika kakor ga je vreden. Suženj naj sužnja vodi.

d Strokovna zveza državnih cestarjev. Državni cestarji Slovenije so si ustanovili v Celju svojo stanovsko strokovno organizacijo, ki bo razširjala svoj delokrog tudi na druge dele države. V okrilju zveze bo delovala tudi »Sekcija okrajnih cestarjev«, ki bo imela svojo avtonomno upravo. Organizacija bo nastopala in se borila za kulturne, gospodarske in stanovske interese svojih članov. — Pozivamo vse državne in okrajne cestarje ter njih vdove in vpokojence, ki morebiti ne prejmejo obvestila od tajništva zveze, da nemudoma priglasijo svoja imena z natančnim naslovom na: »Strokovna zveza državnih cestarjev v Celju«, hotel Beli vol, kjer se dobe vse informacije v organizacijskih in strokovnih zadevah. Organizacija, ki se je ustanovila dne 27. maja t. l., je pričela že vsestransko s svojim delom za člane. — Naj ne bo državnega in ne okrajnega cestarja, ki bi ne bil član svoje strokovne stanovske organizacije. V slogi je moč, v delu rešitev! Načelnstvo S. Z. D. C. v Celju.

d Tudi pri nas bi bilo dobro! V Splitu se je ustanovilo društvo proti gđim psovkam in kletvinam.

d Novomeško okolico opozarjamo, da bo v nedeljo 15. julija v St. Petru pri Novem mestu slovesna blagoslovitev tamošnjega novega »Katoliškega doma«. Priridev se prične ob 1. uri popoldne. »Dom« bo blagoslovil stolni kanonik dr. Opeka, ki bo imel tudi slavnostni govor. Sodelovala bo šentjernejska godba in več pevskih zborov.

d Blagoslovitev novega Doma v Cerkljah ob Krki. Dne 2. julija bodo ljubljanski škof blagoslovili naš novi Dom. Ob 9. bodo imeli škof mašo in pridigo, nato bo blagoslovitev s taborom. Pri maši in litanijah pojo pevci pevskega društva »Ljubljana« iz Ljubljane. Po litanijah je koncert kjer nastopijo poleg »Ljubljane« zbori s Čateža, Rake, Bučke in Cerkelj. Po koncertu bo telovadni nastop domačega okrožja. Sodeluje godba iz St. Jerneja. Pridite pogledat! — Podrobneje prihodnjič.

d Občni zbor Kranj-tržiške podružnice SDZ se vrši dne 18. julija t. l. ob 14. uri v Ljudskem domu v Kranju. Spored: Pozdrav predsednika, poročilo odbornikov, volitve in slučajnosti. Tovariši! Vaša dolžnost in korist podružnice zahtevata, da se obnega zboru vsi udeležite. — Viktor Korošec, abs. lur. t. 6. predsednik.

d V Marijinem domu v Kočevju je privatna dekliška meščanska šola s pravico javnosti pod vodstvom sester sv. Vincencija Pavelskega. Šola je združen internat — dekliško vzgojevališče, kjer dobe deklice popolno oskrbo in dobro krščansko vzgojo. Poleg obveznih predmetov v šoli se poučuje na zavodu nemščina, francoščina in tudi godba. Natančnejša pojasnila daje vodstvo Marijinega doma. Kočevje, Slovenija.

d Utonil je 7. t. m. v plitvem jezercu pri Preserju tamošnji g. kaplan Jožef Lovšin. Prijel ga je krč in si ni mogel nič pomagati. Pogreb je bil v pondeljek 9. t. m. Naj mu sveti večna luč!

d Vlomljeno je bilo v mežnarijo na Petelincu pri Medvodah. Tat je odnesel nekaj kuhinjskih potrebščin.

d Pozor pred klativitezi! V drugi polovici meseca junija se je neki Avguštin Jošt iz Teharjev pri Celju (?), mehanikar, klatil po hribih ob okrajni cesti iz Litije proti Ljubljani. Popravljaj je vsakovrstne ure jako spretno brez orodja. Popravljaj je tudi gramofone, harmonike, uhane, veržice. Prav zanimivo je znal opisovati svoje doživljaje kot šofer pri vojaki, kot ujetnik Angležev v sveti deželi. Govori več jezikov, s svojo zgovornostjo si je kmalu pridobil zaupanje ljudi in tudi srce kakoga kratkovidnega dekleta. Ker pa želitev dandanes nekaj stane, si je hitro priskrbel od več oseb: 3 žepne ure, 2 prstana, 2 vratni veržici, 2 uhane kot primeren dar svoji prihodnji izvoljenki, lepo kožico za popravilo harmonik, male klešče, škarje, nekaj denarja naprej. Od nekega hlapca si je izposodil lepše hlače, da se je bolj imenitno peljal v Ljubljano nakupit vse potrebno. Ker je pa Ljubljana dolga vas, se je revež zgubil in tako odnesel nad par tisočakov vrednosti. Torej, ljudje božji po širni Sloveniji: Pozor pred klativitezi!

d Javor; Dopisa nismo prejeli.

Slej ali prej bo prišla do prepričanja vsaka gospodinja, da ji najbolj kaže kupovati »Pekatec«, ker so ne le najboljše, ampak se tudi zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje kot drugih.

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznano najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Pregel 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

GAZELA³

je nova znamka. V dobrem letu pa se je radi svoje kakovosti tako upeljala, da se dobi povsed in jo zahtevajo vse gospodinjne.

Širom domovine.

MEKINJE.

Umrla sta za pljučnico meseca maja t. l. v Oglesby v Ameriki brata Anten in General Zagar (p. d. Krpakova). N. v m. p. l. — V Spodnjih Mekinjah je bil 1. julija blagoslovljen nov križ. Podoba Križanega je prav umetniško izdelal domač umetnik g. Janez Klemen iz Kamnika. Taka znamenja, ki umetniškega čuta ne žalijo, so v čast kraju, kjer se nahajajo in so priče vneume za dobro stvar. — Zadnji čas so bile v izobraževalnem društvu tri predavanja: o dubu, ki naj bi vladal v družinah (predaval g. A. Sinkovec), dalje o zgodovini mekinjskega samostana in o zgodovini župnije.

ST. JURIJ NA GROSUPLJEM.

Tukajšnjemu orlovskemu podpredsedniku Jancau Hribar iz Ponovevasi štev. 21 je v najlepši fantovski dobi smrt prerazela nit življenja. Bil je nad vse zgleden Orel in je marljivo deloval pri tukajšnjem odseku. Bal se ni javno pokazati, da je Orel, kakor se tudi ni sramoval naših svetih

katoliških načel. Bil je vnet cerkveni pevec. Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov nad vse silajni pogreb. Že ob devetih dopoldne so se zbirali pred hišo ranjkega vsi domači bratje Orli, naraščaj, zastopniki orlovsko srenje iz Vel. Lašče ter mnogostevilno ljudstvo, katero ga je spremlilo na njegovi zadnji poti. Odsek Orel je podaril ranjke-mu venec, kakor tudi naraščaj in pevec. Pri odprtem grobu mu je brat Križman govoril v slovo, da je vse navzoče ganilo do solz. V slovo se mu pevec zapeli »Vigred se povrnee.

Rahlo naj Te zemlja krije,
spavaj dragi nam sladko,
luč nebeska naj Ti sije,
mir in pokoj naj Ti bo.

DOBRAVA PRI KROPI.

Katoliško izobraževalno društvo na Dobravi pri Kropi izreka najtoplejšo zahvalo mišaskim fantom za darovani znesek 1360 K. Društvo izjavlja, da ne odgovarja resnici, kar smo po zmoti zadnjih poročali, marveč da so dobnavski fantje darovali dotični znesek. Obenem prosimo prizadete fante, naj oprostijo naši zmoti.

LOSKI POTOK.

Pričakovali smo dobro letino, a bojimo se, da bomo zopet udarjeni kot lansko leto. Slana je vzela krompir zlasti v vaseh Retje in Malllog. Seno slabo kaže, vzrok temu je deloma lanska suša, deloma črv. Vsled tega je mrva redka in majhna. Deževno vreme nagaja, da še tega ne moremo hitro posušiti. Ljudje so postali nekako malodušni in ker še raste draginja, naši politični nasprotniki izrabljajo ta položaj in govore; glejte, kakaj ste pa volili take može, že hujske bo. Bodite drugič previdni. Tisti, ki tako govore zoper naše neumorno delujoče poslance v Belgradu, vedo, da so ravno samostojnejši in liberalci za Judežve groše prodali našega kmeta velesrbskemu centralizmu, kateremu ga naši poslanci ne morejo v enem dnevu iztrgati. Čim hujske nas tare centralizem, tem bolj se vidi, kakšno hudobijo so izvršili samostojnejši in liberalci, ko so glasovali za centralizem.

Lepo je uspel pretekli mesec sv. misijon. Udeležba res krasna cel teden. Nekateri iz Hriba in Travnika so se namenoma izogibali, pač tisti, ki bi bili najbolj potrebni. »Pa čemu to vznemirjanje?« so modrovali, »kljub temu sem dober in pošten, če tudi ne hodim v cerkev.« Drugi pravijo tem rahločutnim gospodom: »Dobri in pošteni za svojo družbo, ker gliha skup štrihaa.

VODICE.

Pri nas je vedno kaj novega, včasih kaj dobrega, še raje pa kaj slabega. Imamo novo godbo na pihala (13 godcev), katero z veliko vneumo poučuje g. Kaiser, rodom Čehoslovak. Pri procesiji sv. R. T. je nastopila letos prvič, in nad vse pričakovanje dobro igrala, ako pomislimo, da so prav vsi godeci novinci in se vadijo komaj poldruge leto. Želimo jim tudi še v prihodnje toliko navdušenja, kakor so ga do sedaj kazali za resno in težko izobraževalno delo.

To je tudi nekaj novega v naši občini, da rastejo nove gostilne in prodaje vina čez ulico kakor gobe po dežju, v dobi enega leta štiri nove. Kdor prosi za gostilno, dobi koncesijo; to se pravi, da se mu prvič odbije prošnja, ko pa vnovič prosi, jo gotovo dobi. Dobili smo novo prodajo vina v Repnjah, tam je bilo nekaj časa splošno pijančevanje moških; zavlada je strašna razuzdanost in posirovelost in preklinjevanje, tako, da je morala nastopiti oblast in več mož in fantov kaznovati. V Bukovici je le 50 hiš in nikakega prometa, pa vendar je smatralo okr. glavarstvo za potrebno, da dovoli še en vinotoč in še eno gostilno čes, da dve prejšnji gostilni ne zadostujeta za potrebe ljudstva. V tej novi gostilni Kranjca je redno vlako nedeljo ples ob harmoniki; pripoveduje se, da je dobil dovoljenje za točenje čez političsko uro za celo leto. Ker je ta tudi tesarski mojster, že gleda na to, da njegovi delavci precejšnji del zasluzka pri njem v gostilni puste. Tudi v Vodiceh okrajnemu glavarstvu ni bilo zadosti treh gostilen, ki so vse skupaj ni bilo zadosti treh gostilen, ki so vse skupaj druga pri drugi; dovolilo je še četrto gostil-

no, poleg teh treh, kjer je tudi redno ples ob harmoniki vsako nedeljo in kjer nekdo zabava maloštevilne goste z izredno grdimi dovtipi. V Polju smo lansko leto sezidali nov gasilni dom, letos pa rupili malo brizgalno. Na Skaručini bode kmalu dozidana ograjna in mrtvašnica pri novem pokopališču, ki leži tik gozda proti Repnjah.

Na naših hišah in gospodarskih poslopljih je mnogo novih streh; večinoma so te pokrite s cementno, nekatere tudi z zarezno strešno opeko; slamanatih streh je še malo. Zadnji dve leti je namreč izredno primanjkovalo krme zaradi silne suše, in mnogi gospodarji so v tej stiski pokrmili slamo iz streh, tudi 20 in več let staro slamo, sicer bi morali v gospodarsko škodo, še več kakor so jo že tako, odprodati živine.

Kot zadnjo novico omenjam, da se ravno sedaj odpravlja več ljudi, fantov in deklet, na pot v Ameriko. Tako drve ljudje v telesno in dušno propast, čeprav imajo iz Amerike toliko slabih zgledov.

KRIŽE PRI TRZICU.

Velik dogodek je doživela naša fara dne 28. junija. Prijazna farna cerkev je dobila dva bronasta zvonova, na katero so križki farani po pravici lahko ponosni. Veliki zvon da je zares pravi velikan, tehtá 1330 kg, srodnji 744 kg, mali pa 429 kg. Vsi trije nudijo krasno ubrano zvonjenje, kakršnega do sedaj ni daleč na okoli. Stroški zanje so bili ogromni, a verni farani se jih niso ustrašili, in vsi brez izjeme — vsa čast jim — so požrtvovalno prispevali, v četrtek pred sv. Petrom in Pavlom pa jim veselo hiteli nasproti na mejo fare, da bi jih kolikor mogoče slovesno sprejeli. In zares, sprejem je bil nekaj veličastnega! »Kaj takega pa še ni bilo v Križah in tudi ne bo nikdar več,« taki in podobni vzkliki so se čuli iz množice, ko je zagledala zvonove in nad vse pestri sprevod, v katerem je bilo 5 kolesarjev, 20 konjenikov in 26 voz fantov, deklet, mož in žena v narodnih nošah. Vse je bilo v cvetju, zelenju in zastavicah. Ob zvokih domače godbe in gromovitem streljanju možnarjev se je urno pomikal sprevod proti farni cerkvi po cesti, ob kateri je stalo 22 mlajev, ki so nosili lepe glavoloke in raz katere so ponosno plapolale slovenske trobojnice. Ob treh je bil sprevod z zvonovi pri cerkvi, ob šestih uri pa se je že čulo krasno ubrano pritrkavanje, nad katerim so ljudje kar strmeli in marsikomu je od ginjenja zdrknula solza po lice.

Sedaj imamo zvonove, po katerih smo tako, hrepeneli, o da bi tudi radi poslušali njihov glas in hiteli, kamor nas bodo vabil!

SMLEDNIK.

Preteklo nedeljo dopoldne sem bil po opravkih v Smedniku. Spotoma sem hotel opraviti tudi na pošti, ter zato stopil ob pol 11. uri dopoldne tjakaj. Hotel sem plačati neko svoto po poštni položnici. Službojoč poštni uradnik pa mi na kratko odvrne: račun sklenjen, se ne sprejme. Kaj sem hotel! Prosim ga, da bi mi ne bilo treba drugi dan nalašč pota delati tjakaj, ako je tako prijazen ter ustreže. »Izključeno.«

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5%

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1922 je imela nad 116 milijonov kron hranilnih viog in nad 1.100.000 — kron rezervnih zakladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

Ko je bil pred časom na isti pošti uslužben domačin, smo bili prav zadovoljni, ker nam je vstregel ter šel na roko, ako je bilo možno. — Danes šele prav to poznamo. — Vprašamo pošto direkcijo ljubljansko, ali so pri pošti v Smedniku ob nedeljah uradne ure od 8. do 18. ure, ali od 9. ure do 11. Vsi hočemo biti popolnoma na jasnem!

Podrečan.

JEZICA PRI LJUBLJANI.

Občinski odbor je v zadnji seji sklenil, da se pretvori štirirazredna ljudska šola na Jezeli v petrazrednico. V isti seji se je odklonila prošnja za gostilničarsko koncesijo, ker ni prav nobene potrebe, da bi se ustanavljale v naši občini nove gostilne. Sklenilo se je dalje, da se pozove okrajni cestni odbor, da popravi in razširi cesto skozi Malo vas, Stožice in Tomačevo. Skrajni čas je že, da se ustrezne tej upravičeni zahtevi; izgovor, da ni sredstev, ne more več opravičevati brezbrilnosti za to cesto, ki vsled skrajno zanemarjenega stanja ne dela preveč časti cestnemu odboru. Občinski odbor je naročil županu, da strogo pazi, da se ne bodo ob cestah postavljale ograje, zasajale žive meje, zabijali koli itd, bliže, nego 2,60 m od cestnega roba.

OD SV. HELENE.

Naše orlovstvo priredi v nedeljo dne 22. julija 1923 ob pol 4. uri popoldne javno telovadbo na vrtu g. Zupančiča v Kamnici pri Dolskem (žel. postaja Laze). V pestrem sporedu bodo nastopili domači člani, članice in naraščaj, ter nudili mnogo zanimivih pa tudi zabavnih točk. Po telovadbi bo srečolov, šaljiva pošta, petje, dražba i. t. d. Za okrepitev bo dobro preskrbljeno. Pri cell prireditvi sodeluje orlovska godba iz D. M. v Polju. Prijatelji in prijateljice orlovske misli vlijudno Vas vabimo.

SKOFJA LOKA.

V nedeljo, 29. julija bo v Skofji Loki okrožna prireditve orlovskega Krekovega okrožja, s katero bo združena proslava 29 letnice slov. kat. izob. društva. Prihod odsekov in gostov zjutraj, dopoldne skupna sv. maša in prosvetni tabor, popoldne javna telovadba in veselica. Ze sedaj vabimo orlovske odseke, orliške krožke in vse prijatelje naših organizacij da pohite ta dan v prijazne Skofjo Loko. Vsi dobrodošli!

IZ ČEMSENENIKA.

Ker ga ni pri nas, ki bi se oglašil v Domoljubu, povem torej jaz svetu o Čemšenjanih. Kot povsod je tudi našo faro kruto zadela vojska. Šli so očetje, odšli sinovi. Prišla je žalost in obup. Iztrgali in odvzeli so nam najdražje. Našo kri! A še ni bilo dovolj! Iz zvonika so nam pobrali zvonove. A minula je vojska, končalo gorje. Toda v naših srclih je ostala težka žalost. V zvoniku se ni oglašal zvon, ki bi pozdravljaj prihajajoče. Šaj se ni vrnilo mnogo sinov in ne zvonovi. Nem in tih je ostal zvonik. In danes po šestih imamo zopet zvonove. Vsa čast tebi, vrli Lovrin, ki si se ojunačil in začel zbirati za nje. In Tebi, Drnovšek in vsem drugim, ki ste pripomogli do zvonov. Zopet se nam tako milo glase, naznanjajo čas dela in počitka. Njihov glas bo odganjal hudo uro in nevihto od naših polj. Vse bo popolačal Bog! Vsa ogromna svota za zvonove je plačana. Res veliko premore dobra volja in požrtvovalnost.

IZPOD KRVAVCA.

Podružnica sv. Ambroža je dobila dva nova bronasta zvonova. V nedeljo 15. t. m. bo ob 10. uri služba božja v tej prijazni planinski cerkvi. Prijatelji planinskega sveta in častivi sv. Ambroža pod Kravcem, pridite ta dan v obilnem številu; vsak naj prinese še kak dinar v dar revni cerkvi. Samo šest gospodarjev je v sosedi, cerkev pa potrebna še veliko poprav in olepšan'a. Pomagajte tudi drugi! Sv. Ambrož vam bo priprošnjik, Bog pa obilen plačnik.

SLATNIK.

Kot smo izvedeli, se v kratkem oddajo dela za zgradbo čakalnice na postajališču Zlebič. Zato oni načrt, da se s prostovoljnimi

doneski okoličanov zgradi čakalnica, sedaj ni na mestu, ker bo gradilo železniško ministrstvo na državne stroške. Kdor je to sprežil, bi naj prej prasha, ne pa sedaj mesati, ko je državni denar zagotovljen.

DOLENJA VAS.

Novo cesto smo dobili, ki vodi proti cerkvi. Cesta je lepo zgrajena in uporabna, dočim je bilo doslej skoro nemogoče splezati čez skale in rupe. Dole je izvršil naš mojster g. Tone Omerza, ki je za taka dela prav sposoben. V Prigorici se v kratkem prične graditi most v Zalužja, ki bo velike gospodarske koristi. Država prispeva z zneskom 200.000 K. Cesta v Dolenji vasi in most v Zalužju je delo poslanca in našega župnika g. Skulja.

ST. VID NAD LJUBLJANO.

Hranilnica in posojilnica ob zaključku prvega polletja izkazuje nad 15 milijonov kron prometa: hranilnih vlog se je vplačalo 2.516.000, izplačalo pa 1.892.000 kron; posojil se je dalo 3.840.000, vrnilo pa 1.772.000 kron. Vse hranilne vloge znašajo 8.241.476 kron. Hranilne vloge se obrestujejo po 5½, vezane po dogovoru; posojila navadna po 6½-7½%, izredna po dogovoru. Uraduje se v župnišči in sicer vsak dan od 8. do 11. ure, izveniši soboto. V vodstvu hranilnice se je pri zadnjem običnem zboru izvršila sprememba in v toliko, da je bil v načelstvo namesto Fr. Breuka izvoljen posestnik Ivan Pire iz Dravelj, namesto Ivana Pirea in Isidorja Florjančič v nadzorstvo Šolski vodja Janko Bajec in posestnik Jakob Arhar iz Zapuž. — Nova mizararska zadruga. 15 mlajših mizararskih mojstrov je osnovalo »Lipoc, zadruga mizarjev. V sredi St. Vida se sezidali veliko poslopje s prestorno strojno delavnico, kamor so postavili 6 najmodernejših mizararskih strojev s parno gonilno silo. Koncem preteklega meseca se začeli obratovati. Stroje morejo rabiti tudi nečlani, seveda po dogovoru s načelstvom in v gotovem redu. — Nova zvonarna? Tukajšnja livarna in tovarna akumulatorjev prav te dni za poskušnjo vlija dva nova bronasta zvonova. Če se poskus posreči, bo s tem obratom pričela v večjem obsegu. — Spremembe. Namesto odstopivšega A. Švajgerja je službe občinskega tajnika nastopil bivši orožniški stražmojster Fr. Globočnik, pri finančni kontroli smo dobili novega načelnika M. Lenarta, odšlega železniškega postojnega načelnika Hleba je zamenjal došli načelnik A. Pipan; menda v kratkem dobimo tudi novo postarico. — Gasilno društvo v St. Vidu je vsled pogostnega pomanjkanja vode napravilo velik vodni rezervar, ki je bil protokle nedeljo slovesno blagoslovljen. — Velike deževje in toča v juniju sta tudi pri nas naredila precej škode, ki je občutna zlasti v glinškem kotu. — Previdnosti ni nikdar preveč. Pred kratkim je v Mednem gad pilil 17 letno detle v kuhinji ob ognjišču. Dekle je gada prinesla v kuhinjo v naraščju drv.

IZ SENČURJA.

»Ljudski tednik« (od 5. t. m.) je prinesel občirno poročilo o 25 letnici gasilnega društva. Vprašamo pa gospoda dopisnika zakaj je zamolčal veselice, ki jih po vojski vsako leto prireja to društvo? Ali bi ne bilo prav, ko bi enkrat v javnosti tudi to omenili? Te veselice so prava sramota. Popivanja in plesa in koca do drugega dne. Lansko leto so še drugi dan (v ponedeljek) po veselici dopoldne kolovratili pijani gasilci po Senčurju in nadlegovali mimoidoče. In kakšne prizore lahko vidiš pri plesu tam v gmajni! Ob priliki 25 letnice 1. julija t. l. je bila služba božja na prostem ob 11. uri, navdušeni govori, odlikovanja, blagoslov nove zastave in — ples. Kako se vse to strinja z geslom: »Bogu v čast, blišnjemu v pomoč! Pili in plesali so celo noč. Izpilo se je do 1000 litrov vina. Cerkvena slavnost in ples, to razumi kdor hoče, mi ne.

STRAZIŠČE PRI KRANJU.

Straziški liberalci in njihovi samostojni podrepniki so na vsak način hoteli izsiliti od občine, da bi jim prenestila Pante za sokolsko veselico, ki bi se vršila meseca avgusta. Zanimivo pa je najbolj to, da so za Sokole glasovali pri občinski seji tudi socialdemokratski odborniki. Sokol, organizacija milijonarjev, birtov in ljudi, ki se »pošteno« rede od ljudskih žuljev — pa glasujejo za zastopnika delavcev, tako se vsaj imenujejo. — Ali je Sokol mar delavska organizacija, ali so liberalci do-

brotniki delavcev, da so glasovali zanje socialisti? Ne, to ni, a kljub temu so socialisti in liberalci v zvezi. Volilci, zapomnimo si to za bodoče občinske volitve in bodimo previdni, če ne, bo kmalu občino regiralo par rejenih bogatašev. Da je že danes ne, je zasluga odbornikov SLS in delavske zveze, kajti samo ti vztrajno brez ozira branijo koristi kmeta in delavca.

VRHNIKA.

Proslava petnajstletnice vrhniskega Orla 1. julija t. l. se je prav lepo izvršila. Da je vse izpadlo tako gladko, gre zahvala poleg članom — med njimi g. Trsarju, gospej in g. Premk — pripravljalnega odbora obema gg. govornikoma iz Ljubljane, vseuč. prof. dr. G. Rožmanu in br. Camur, g. častnemu članu Igu, Hrenu za vodstvo tabora, g. dekanu za vsestransko naklonjenost, velikodušnim darovalcem lesa v Verdu, Mirkah — tu še zlasti Hodnikovim, katerih zasluga je zares lep oltar na prostem pri Sv. Trojici, nadalje Ligojskim in Starovrhniskim dekletom za vence, dekletom iz Brega za cvetlice, vsem p. n. številnim darovalcem dobilkov. Zahvaljujemo se vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli do lepega uspeha naše prireditve. Ljubljancem pa in vsem gostom, ki so nas počastili s svojim obiskom na kličemo: na svidenje ob podobnih prilikah. — Se enkrat: Bog povrni vsem imenovanim in vsem neimenovanim za njih naklonjenost! — Orel na Vrhniki.

Imaš ti solučne pege, zajedavce, nabore, ogerce?

Uporabljaj Elza obrazno pomado!

Ali želiš imeti lep vrat, obraz in roke?

Uporabljaj Elza obrazno pomado!

Ali so ti roke in obraz očitljivi v zmir in vetru?

Uporabljaj Elza liližno-mlečno milo!

Ali želiš imeti kožo belo, mehko, čisto in zdravo?

Uporabljaj Elza liližno-mlečno milo!

Ali tožiš na izpadanju las, prhuti in osivelosti?

Uporabljaj Elza pomado za rasi lasi!

Ali želiš bujne mehke in tepe lase?

Uporabljaj Elza pomado za rasi lasi!

Ali hočeš biti in ostati lep? Ali hočeš biti povsod rad viden? Ali hočeš da te veseli tvoja slika v zrcalu? Poskusi prave Felierjeve Elza preparate in kmalu kmalu boš rekel tudi ti kakor vsi:

To je ono prav!

Išči v vseh poslovnih samo prave Elza preparate od lekarnarja Felier. Narociš naravnost, tako stane s pakovanjem in poštino če denar naprejal po povzetju.

- 2 velika porcelanska škatla Elza-obrazne pomade 25 šil.
2 Elza-pomado za rasi lasi 25 šil.
4 velike kose Elza liližnega mlečnega mila 35 šil.

- BAZILČNO: Liližno mleko 6 Din; brkomas 3 Din najfinoji Hoga puder Dr Klungerja v velikih originalnih škatljah 15 Din; najfinoji zobni prašek Hoga v patent-kozah 10 Din; puder za dame v vrečkah 2 Din; zobni prašek v škatljah 3 Din, v vrečkah po 2 Din; sahot (dikava) za perilo 3 Din; šampon za lasi 3 Din; rumenilo za obraz 12 pisemv 15 Din; najfinoji parfeme od 15 Din dalje; cvet za lase 20 Din; klan-kanranovo milo 5 Din. Za različne prodmete za pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene so računa še 5%, doplatka. Naročilna pisma adresirati na: Lekarnar EUGEN V. FELLER, Stubica Donja. Eizatrg št. 18, Hrvatsko.

Listek.

Njiva.

Poučna zgodba za kmetiško ljudstvo.

Spisal I. Mohorov.

(Dalje.)

Kakor da čita njene misli, je tedaj rekla teta Reza.

»Ti ne boš ostala v mestu, ti se boš vrnila, odkoder si prišla.«

Neža je vpila svoje oko v teto in je videla vse in je razumela Rezo v dnu njenega bistva, bitje, ki je hotelo ljubiti in so se mu odtegnili, da jih ne bi ljubila.

Neža je postala od tistega dne najzapronejša prijateljica tete Reze...

Podobno se je bil seznanil Anže s kmetičarjem Tonijem, debelim, zapitim človekom, ki je vse odbijalo na njem, razen oteklih, toda šaljivo dobrodušnih oči. Mož je imel svoje doživljaje za seboj. Zdaj je bil že skoro na robu groba radi neizmernega popivanja. Najlepše je bilo, da se je tega svojega stanja sam najbolje zavedal in se šaleč imenoval največjo packo sveta. Samo kadar je pil do nezavesti, se je vzbujalo v njem nekaj živinsko odurnega in nasilnega. Sicer je bil miren in se ni brigal za nikogar, kakor tudi ni ljubil ničesar izven svojega starega konja. Z Anžetom sta se bila sestala v gostilni. Toni se ga je bil toliko navlekel, da je pred hišo obležal. Anže ga je spravil domov. Bila je čudna hvaležnost, s katero je vračeval Toni Anžetu. Plačeval je zanj in trdil, da mu je Anže rešil življenje, kajti gotovo bi bil sicer ono noč zmrznil. Anže je sicer ugovarjal, da bi bil Toni zmrznil meseca maja. Toda s trdoglavostjo polznorelega pijanca je trdil Toni svojo.

Čudna mešanica razuma in norosti je bilo njegovo govorjenje. Takole je govoril:

»Anže. Ti nisi skvarjen. Zato si človek. Mi drugi pa smo živina. Živina, praviš, je konj. Nak, moj dragi. Moj konj ni živina. Moj konj je moj rednik. Jaz sem pa tvoj rednik, če plačam za te. Ti si pa moj rednik, ker si me rešil, da nisem zmrznil. Zdaj vidiš. Samo trije nismo živina, ti, jaz in moj konj!«

Z mežikajočimi očmi je gledal Anžetu v obraz in menil:

»To je filozofija, moj dragi, tega ne razume vsakdo.«

V svojih lepših dneh je obiskoval Toni nekaj šole. Pozneje nekda je kupil na vse zgodaj pijan knjigo od branjevke na trgu. Zavozil je bil z vozom skoraj vanjo in je prevrgel nekaj kupov starih dijaških knjig, s katerimi je tržila ob početku šol.

Jezična mati je vpila nad njim, da je neumen, nakar je menil, naj mu zato proda kakšne bukve, da bo pameten. In res mu je prodala knjigo, ne da bi izbirala in ne da bi izbiral. Nato je vozil ves dan okoli mesta s praznim vozom in bral. In ko je bil kakih desetkrat prevozil okoli mesta in prebral skoro polovico knjige, je privozil zvečer nazaj k branjevki in ji ponudil dvajsetico po

vrhu, češ, da mu je dala dobre bukve. Toliko da že ve povedati:

»Mati, če bi vam jaz zdaj ne dal dvajsetice, bi imel dvajsetico. Jaz pa vam dam dvajsetico, zato mi ostanejo dvajsetice.«

»Sveta Barbara,« je zalomila ženica z rokama, »ta človek je znorel, pojdite po policaja.«

»Aha,« je viknil Toni, »si tudi v bukve malo pogledala, baba; pa si se zmotila. Niti barbara, niti celares; ampak silogizem, razumeš, silogizem!«

* Mož je kupil knjigo o logiki t. j. nauku o načinu mišljenja.

Sicer je bil Toni duševno Anžetu soroden. Samo s to razliko je snival, da so v njegovi glavi pridobivale predstave mogočega, obliko zares doživljenega. Takole je govoril:

»Kadar orjem, takrat pozabim na vse.«

»Kaj tudi v mestu orjete?« se je čudil Anže.

»Imam njivo in orjem,« je trdil Toni globoko uverjen, da jo res ima.

»Tega nisem vedel.«

»Dal Pet oralov je je, preje več, nego manj, pa še nekaj travnika in ledine s čebelnjakom.«

In zamokal je z ustnicama:

»Ko bi ti vedel, kakšen med!« Sam s seboj zadovoljen je kimal in izlival vase žgani strup, zamislil nov silogizem, se predstavil kot glavno osebo v kakem dogodku, ki je ravno vzbujal zanimanje v listih, zapel hreščiče splošno znano pesem in trdil, da jo je sam zložil. Nekdaj ga je videl Anže besnega. Ravno je bil povedal, da je bil on tisti, ki je rešil mladi grofici življenje, ko se je bila ponesrečila pri veslanju, dasi je bilo vsem znano, da se je omenjeni dogodek res zgodil, toda, da je bil rešitelj stari stotnik, njen lastni oče. Nekdo se je začel zato krohotati in menil končno:

»Pojdimo, ubogi tičmiš.«

Toni je planil od mize, škrtal z zobmi in se penil, da je zbadljivec bežal in so pijanca komaj pogovoril. Nato se je zaklenil vase in strahovito pil. Sredi tope pijanosti je dejal Anžetu:

»Zaklal ga bom, lumpal!« In nato je skoro jokaje pravil, da ni ne fant ne mož, ker mu je žena pobeignila z drugim in da so mu zato zrekli »tičmiš.«

Nato je proklel ženo:

»V peklu naj gori, pa še jaz naj pridem doll, da ji bom v obraz pljuval...«

Rezko grdo psovko je zinil. Anžeta je streslo hladno ob živi žaloigri življenja pred seboj. Kolikor je mogel umeti, je umel čudovito uganko v Toniju. Zaslutil je veliko izgubljeno dušo za Tonijevim govorjenjem in obnašanjem.

Pozno v jutro sta še sedela drug ob drugega se naslanjaje in Anže je menil:

»Toni, nekaj ti povem! Žena je hudič.« In Toni je zajeceljal:

»Anže, veruj mi, žena je hudič.« Z dnevom je odprl Anže vrata v dom in vrgel ženi ono isto psovko v obraz, ki jo je bil rabil Toni. Ona je pobledelela. Ko se je streznil, ga je solzna prosila:

»Anže, pusti Tonija, on bo tvoja smrt!« Ali je kaj slutila, da govori resnico?!

Janezek in Tinko sta bila začela tožiti istočasno, da ju boli v ušesih, da ju trga po nogah, zdaj zopet po rokah. Ponoči sta se prebujala z presunljivimi klici. Potem je opazila Neža, da sta včasih vrtoglava, potem sta bljuvala in iz ust jima je zaudarjalo. Timpaje jima čelo, je spoznala mati, da sta otroka vročinska in ju je spravila v posteljo. Komaj sta legla, sta jima obraza zagorela v divji vročini in sta začela tožiti, da ju bode v grlu.

Prišla je teta Reza in prinesla čajev in obližev, ki niso pomagali. Otroka sta padala iz omotice v omotico. Ko ju je preoblačila, je videla Neža, da sta po telesu vsa marogasta. In vendar sta že imela otroške ošpice. Šla je sama po zdravnika. Prišel je in spoznal škrlatico.

»Ali je nevarno?« je vprašala.

Pokazal je na Nežico in dejal:

»Dobila jo bo najbrže ši tista in morda še celo vi.«

»Potem je gotovo nevarno!« je jecala.

»Mnogo jih oslabi. Srce ne prenese vročnice.«

Odredil je zaprtijo. Nežica ne sme niti v prodajalno. Skoro prepozno se je zdelo Neži: Take boleznii so v mestu, da še iz hiše ne smeš. Kdaj je kaj takega človek na kmetih slišal! Kljub resnosti zdravnikovih izpovedeb in odredob, ni mogla Neža ni od daleč misliti, da bi mogla otroka umreti. Anže je menil po svoji navadi, da bi njega gotovo hudo skrbelo, če bi se bilo bati hudega. Tako pa je popolnoma miren.

Zdaj je še govoril tik za ženo ob vratih. Ko pa se je čez hip ozrla, ga že ni bilo več, in je bilo skozi odprta vrata slišati njegove hitre korake čez dvorišče, kakor da se boji, da ne bi zaklicala za njim, naj se vrne.

»Umrla naj bi mu, lehkomišeljncu!« se je ogorčila in se vidno tresla od zadrževane jeze. Tisti hip se je zaprašila iz sobe Nežica k materi in vikala presunljivo, nepojmljivo plaho:

»Mama, mama, mama!«

Sluteč, kaj se je zgodilo, je omahnila uboga žena v sobo in padla ob postelji, kjer je bil ravnokar izdihnil Janezek. Srce ni preneslo...

Ko je še vedno ležala z glavo na postelji ob otroku in kleče na tleh, je nekdo položil roko na njeno ramo in topel glas jo je opomnil, da so ljudje, ki imajo sočutje:

»Sirota, koliko boš ti svojih v mestu pu, stila!«

Neža je dvignila obraz in strmela brezizrazno teti Rezi v obraz.

Dva dni za tem je zaspal tudi Tinko.

»Srce ni preneslo...«

(Dalje sledi.)

ZOBOZDRAVNIK - ŠPECIALIST

M. U. DR. IVAN OBLAK

Ljubljana, Stari trg št. 34

(nasproti šentjacobске dekliske šole) ORDINIRA od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 3298

Izmed NAJLEPŠIH in NAJCENEJŠIH

MOLITVENIKOV
je DR. ZDEŠARJEVO «Navodilo za pravo pobožnost do Matere božje. V knjižnici sta 2 sv. maši. Cena vez. izvoda 6 Din, po pošti 1 Din več. Dobi se pri «Ničmanu», v «Novi Založbi», «Slogi» na Poljanskem nasipu 10 v Ljubljani in v drugih knjigarnah. Kdor naroči vsaj 10 izvodov, dobi 15 odstotkov popusta.

Poroč. prstani
Double verižice
Stenske ure
Badlike
Žepne ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatarstva in
srebrnina **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Presernova 1

IZJAVA. Podpisani FRANC VODNIK, posestnik v SOSTREM št. 48 naznanjam s tem, da nisem plačnik za dolgove, ki jih napravljajo moja žena Frančiška Vodnik, kramarica v Sostrem št. 48, ker vodi obrt na svoje ime in niti nisem z njeno obrtjo nobenega stika. — Ljubljana, 9. julija 1928. **FRANCE VODNIK.**

Manufakturna trgovina

MARIJA ROGELJ - Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 38

vključno NAZVANJA, da

**se je preselila v
Lingarjevo ulico 4**

nasproti trgovine ČESNIK-ter
se PRIPOROČA še nadalje za
obilen obisk. — Blago dobro —
Cene nizke. 4014

Napredaj je hiša s kovačnico

prilagodljiva za vsako obrt bodisi za GOSTILNO ali TRGOVINO. Je v dobrem stanu, v prijazni kraju ob kamniški železnici, četiri ure oddaljena od železniške postaje. Obstoji iz 3 sob, kuhinje, kleti, bleva, vse obokano. Dalje pod, šupa, drvarnica, svinjak in 3 njive v izmeri nad 9000 m², 4 parcele gozda, pribl. 8000 m² in ob hiši nekoliko sadnega vrta. Najnižja cena je Din 160.000. — Ker je cena zelo ugodna, se bode oziralo samo na resne kupce. Cenj. ponudbe pod št. Nikoli več tako ugodne prilike 4114t na upravo Domoljubac.

Kupujem fižol, suhe gobe,

LIPOVO CVETJE, KUMNO ter OVCJO VOLNO in
PLAČUJEM po NAJVIŠJIM DNEVNIH CENAH!
ANGELA KNEZ, trgovka, KISOVEC —
ZAGORJE ob Savi. 4132

Kovaškega vajenca sprejemem.

A. ROŽNIK, kov. mojster, Dobrunje—Sp. Hrušica.

ZOBNI ATELJE.

Vsa sem spadajoča dela izvršuje točno in solidno

I. HRIBOVŠEK

konces. zobotehnik, ZAGORJE ob Savi.

Pozor, čebelarji!

Radi preselitve iz kraja **PRODAM** takoj svoj lep čebelnjak s 16 polnimi panji sistema «Virjente». — **FRANC BORG, KAMNIK.** 4029

Trozen in oženjen **cerkvenik in organist**

DOBI SLUŽBO v župniji, ki je 2 uri oddaljena od vlaka in leži v okr. glavni. Ljubljanske okolice. Plača, deloma v biri, deloma v travnikih in njivah je dobra, letos cenjena nad 50.000 kron. Poleg tega prosto stanovanje in drva. — Rokodelci imajo prednost. — Prošnje na upravo Domoljubac pod št. 4112c. **TREZEN ORGANIST 4112c.**

Perutnino

KOKOSI, PIŠCANCE, RACE — KUPUJE po najvišjih dnevnih cenah vsako SREDO in SOBOTO
I. SLAMIČ, Glince 213.

Pozor! GASILNA DRUŠTVA!

Gasilske DIPLOME in razglednice ima v zalogi H. ZUPAN, knjigovez, LJUBLJANA, Tržaška cesta 24.

SEDAJ se je pa izkazalo, da je Srečnikov Janez ZADEL TERNO; na sejmu v Skocijani je lani kupil usnje pri FRANC PERKOTU. Njegova družina je še sedaj dobro obuta. — Zatorej naj vsaki, KDOR HOČE svojo družino DOBRO OBUTI,

kupi usnje na sejmu

v Skocijani, Zdenski vasj (Reber) in Metliki

na stojnici Franc Perko.

VAJENCA pod 14 let SPREJMEM takoj s hrano in stanovanjem. — **FRAN WISJAN**, lakirar in sedlar, Kolodvorska ulica 25, Ljubljana. 4131

Cerkvenika in organista

ZELIMO. Bira, stanovanje. — Prednost ima roko-delec. — Kraj pove uprava lista pod št. 3572.

KUPIMO vsako množino

starega svinca.

PUŠKARNA v KRANJU.

Cement, opeka in premog

vsaka množina po znižanih cenah na razpologo,

H. Petrič, Ljubljana, Dunajska c. 33., skladišče „Balkan“. Telefon inter. 366.

Kumno, janež, rdečo deteljo,

sentensko AJDO, lipovo CVETJE, suhe GOBE itd. plačuje najbolje SEVER & KOMP., LJUBLJANA, Wolfova ulica 12. 3633

Nosite Dalma

kaučuk pete! **kaučuk potplate!**

Boljša in cenejša so kot usnje. **Elastične hoja, varstvo proti vlaži.**

Različno SADJE in vse vrste JAGOD

(maline, robidnice, borovnice, brusnice in rudeča jagode) kupi vsako množino KONZERVNA TOVARNA NA VRHNIKU — NAKUPOVALCI se iščejo, oziroma naj stavijo ponudbe. 3689

Več petrolejskih **cestnih svetilk** skoro novih, PRODA radi uvedbe električne razsvetljave občina DOL. LOGATEC. 3754

miši-podgane

stenice-ščurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porabljate moja najbolja pr. izkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljsk in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za ščurke 30 K, za stenice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesu na sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp. M. JÜNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

PRIZNANO NAJBOLJŠE

»PEKLENSKE KOSE«

(HOLLENSENSEN) priporoča založnik in samoprodaja te znamke za Jugoslavijo, tvrdka: F. Š. ŠKRABAR, VIŠNJA GORA. — Preprodajalcem ugodne cenel 1754

Kunstek & Pleterški

LJUBLJANA — VODNIKOV TRG

priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar-skih potrebščin

na drobno in debelo.

BERITE NAJPRVO

predno kupite uro, ilustrirani katalog tvrdke **H. SUTNER** (imegnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1. — Ta Vas obvaruje škode in jeze, katero povzročajo slabe, bazarske ure, in Vam kaže, kako se zamore dobro in zra-ven ceno kupiti. Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure, specijalne znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Svici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestne ure, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, krstna in birmanska darila in vso drugo zlatnino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete, kakor n. pr. škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, staklorezo, doze za tobak, svaltice in smodke, nežigalce in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki: **H. SUTNER** (imegnik Henri Maire) v Ljubljani št. 1.